

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la proiectul de LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice

Analizând proiectul de LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, transmis de Secretariatul General al Guvernului, cu adresa nr. 167 din 29.08.2025 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D653/29.08.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, în sensul adoptării unor *„măsuri urgente care au ca scop reducerea cheltuielilor publice și eficientizarea companiilor de stat, în vederea îndeplinirii unui jalon fundamental prevăzut în Planul Național de Redresare și Reziliență al României, respectiv jalonul 439 «Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind companiile de stat»”,* astfel cum se prevede în Expunerea de motive.

Totodată, prin proiect se preconizează *„ca selectarea administratorilor/directorilor să fie realizată de companii specializate în recrutarea de resurse umane, în cazul întreprinderilor publice care au un număr mai mare de 50 de angajați și o cifră de afaceri de peste 7.300.000 de euro”*; introducerea unei norme, în vederea întăririi rolului Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor

Publice în ceea ce privește atribuțiile sale pentru întreprinderile publice relevante de la nivel central și local; „stabilirea unui număr de 3 membri pentru consiliile de administrație ale regiilor autonome, dintre care unul este desemnat de autoritatea publică tutelară din cadrul categoriei funcționarilor publici sau altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice” și introducerea unei excepții în ceea ce privește cuantumul remunerațiilor prevăzute pentru regiile autonome care au, cumulativ, o cifră de afaceri în ultimul exercițiu financiar superioară echivalentului în lei al sumei de 7.300.000 euro și au cel puțin 50 de angajați, potrivit

Expunerii de motive.

De asemenea, prin proiectul de lege se propune ca selecția reprezentantului autorității publice tutelare desemnat din cadrul categoriei funcționarilor publici sau altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții să se realizeze de către comisia de selecție și nominalizare, pe baza unei proceduri proprii prevăzute de normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, norma fiind valabilă atât pentru regiile autonome, cât și pentru societăți.

În plus, se preconizează ca totalul beneficiilor acordate membrilor consiliilor de administrație/consiliilor de supraveghere/conducerilor executive într-un an de mandat să nu depășească valoarea a două indemnizații fixe brute lunare.

Totodată, se propune adoptarea unei proceduri prin care acționarii minoritari să-și poată numi reprezentanții în consiliul de administrație, în contextul organizării de către autoritățile publice tutelare a procedurilor de selecție legale pentru constituirea consiliilor de administrație.

În considerarea acestor măsuri, în proiect au fost introduse norme tranzitorii referitoare atât la propunerile de eficientizare a activității acestor autorități administrative autonome, cât și la regimul contravențiilor săvârșite anterior intrării în vigoare a prezentului proiect.

2. Prin obiectul de reglementare, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La titlu, pentru rigoare în redactare, cuvântul „Urgență” se va scrie cu literă mică, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

Totodată, având în vedere caracterul măsurilor preconizate în proiect, este de analizat dacă nu este necesară menționarea în titlu a normelor tranzitorii, întrucât acestea din urmă nu se integrează în actul normativ supus intervențiilor legislative, în speță Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011.

5. La art. I, pentru considerente de ordin normativ, este necesară reformularea părții introductive, astfel:

„Art. I. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 833 din 14 decembrie 2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:”.

6. La art. I, pct. 1 și 2, având în vedere că se preconizează modificarea a două puncte din cadrul aceluiași articol, propunem comasarea pct. 1 și 2 într-un singur punct, pct. 1, cu următoarea parte dispozitivă:

„1. La articolul 2, punctele 19 și 28 se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

În continuare, se vor reda textele propuse pentru cele două puncte ale art. 2 și se va elimina partea dispozitivă a pct. 2.

În considerarea acestei observații, punctele subsecvente ale art. I se vor renumera în mod corespunzător.

La art. 2 pct. 19, pentru o redactare specifică stilului normativ, propunem reformularea textului, astfel:

„19. *indicatori-cheie de performanță* – ICP – indicatori de performanță obligatorii, prevăzuți în anexa la contractul de mandat; pentru o abordare echilibrată a evaluării performanței și a componentei variabile, ponderile ICP, care, însumate, reprezintă o cotă procentuală de 100%, se stabilesc conform modelului de mai jos:

–50-75% ICP financiari;

–25-50% ICP nefinanciari - operaționali, specifici întreprinderii publice, inclusiv indicatori prin care se măsoară gradul de atingere al obiectivelor de politică publică și economică ale Guvernului, obiectivelor politicii europene cu incidență în domeniul de activitate al întreprinderii publice, obiectivele sectoriale ale autorității publice tutelare;”.

La art. 2 pct. 28, lit. c), pentru respectarea rigorilor normative, recomandăm reformularea normei, astfel:

„c) prin excepție de la prevederile de la lit. a) și b), în cazul întreprinderilor publice care îndeplinesc în mod cumulativ condițiile

prevăzute la art. 28 alin. (2), pentru expertul independent este obligatorie prezentarea unui portofoliu de clienți din ultimii 3 ani, pentru selecția administratorilor/directorilor de întreprinderi publice sau private din care să rezulte că a prestat servicii de recrutare pentru minimum 7 clienți, care s-au concretizat cu ocuparea respectivelor poziții, respectiv echipa de proiect să fie formată din cel puțin 5 experți cu experiență în recrutarea administratorilor/directorilor de întreprinderi publice sau private, concretizată cu ocuparea respectivelor poziții sau cu finalizarea obligațiilor contractuale din partea prestatorului;”.

La actualele pct. 4 și 5, pentru o redactare adecvată în context, recomandăm reformularea părților dispozitive, astfel:

„(...) La articolul 4⁹, alineatul (4⁴) se abrogă;

(...) După articolul 4¹¹ se introduce un nou articol, art. 4¹², cu următorul cuprins:”.

La textul art. 4¹² partea dispozitivă, pentru rațiuni normative, sugerăm ca textul să debuteze, astfel:

„Art. 4¹². – Prevederile art. 4⁴ alin. (5) lit. a) (...)”.

La actualul pct. 6, referitor la art. 5, având în vedere că se propun intervenții legislative diferite - de natura modificărilor și a completărilor - este necesară redarea a două părți dispozitive, respectiv una de modificare și cealaltă de completare, în următoarea redactare:

„(...) La articolul 5, alineatele (1) – (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:;

(...) La articolul 5, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:”.

Reținem observația pentru toate situațiile similare din proiect.

Privitor la textul art. 5 alin. (1), semnalăm că redactarea preconizată, respectiv „sau altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice” este lipsită de claritate și predictibilitate, fiind imposibil de aplicat în practică, întrucât nu se înțelege despre ce categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare este vorba sau care sunt alte autorități sau instituții publice.

Se impune, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare a normei, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

La enunțul art. 5 alin. (1¹), pentru o redactare specific normativă, este necesară reformularea acestuia, după cum urmează:

„(1¹) Membrii consiliului de administrație a regiei autonome trebuie să aibă experiență de minimum 3 ani în conducerea societăților, întreprinderi publice sau cu capital privat, ori a regiilor autonome. Prin experiență în conducerea societăților, întreprinderi publice sau cu capital privat ori a regiilor autonome se înțelege deținerea oricărei funcții de conducere, astfel cum aceasta este definită la art. 143 din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a funcției de administrator societate/regie autonomă, director general/director general adjunct/director/director adjunct societate sau regie autonomă, director executiv, director economic/financiar, după caz, conform Clasificării ocupațiilor din România”.

Reținem observația, în mod corespunzător, și pentru art. 28 alin. (1) și (1¹).

La textul art. 5 alin. (2), semnalăm că prin modul de redactare, acesta nu reprezintă o veritabilă modificare, întrucât acest alineat este redactat aproape identic cu cel *de lege lata*, singura diferență fiind alcătuirea acestuia din două teze.

Recomandăm, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare sau renunțarea la modificarea acestuia, observație valabilă și pentru art. 28 alin. (3).

La norma de la art. 5 alin. (3), pentru unitate terminologică cu textele actului normativ de bază, sugerăm înlocuirea expresiei „normele metodologice de aplicare ale prezentei ordonanțe de urgență” cu sintagma „normele metodologice elaborate de AMEPIP”.

La actualul pct. 6¹, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea părții dispozitive, astfel:

„(...) La articolul 7, alineatul (1) se abrogă”.

La actualele pct. 7 – 11, având în vedere amploarea intervențiilor legislative asupra art. 8, care constau în modificarea și abrogarea unor alineate, precum și în introducerea unor noi alineate, recomandăm redarea în întregime a acestui articol, cu marcarea corespunzătoare a elementelor sale structurale.

Reținem această observație și pentru art. 28, ale cărei intervenții legislative sunt prevăzute la actualele pct. 13-19.

Prin urmare, punctele subsecvente ale art. I se vor renumera în mod corespunzător.

La textul art. 8 alin. (4), pentru o redactare specific normativă, sugerăm scrierea celor două paragrafe redat distinct în continuarea primului paragraf.

La norma de la art. 8 alin. (4³), pentru o exprimare consacrată, în locul expresiei „condițiile de la art. 28 alin. (2)” se va scrie sintagma „condițiile prevăzute la art. 28 alin. (2)”.

La actualul pct. 12, la enunțul art. 21 alin. (5), precizăm că norma este neclară, în sensul că nu se înțelege despre ce articol este vorba, atunci când se prevede expresia „cu aplicarea prevederilor alin. (4³)”, deoarece art. 21 nu conține alin. (4³), fiind, probabil, vorba despre art. 8 alin. (4³).

Se impune reformularea corespunzătoare a normei.

La actualul pct. 13, la textul art. 28 alin. (1), pentru o exprimare consacrată, în locul expresiei „persoane fizice sau persoane juridice” se va scrie sintagma „persoane fizice sau juridice”.

La actualul pct. 18, la textul art. 28 alin. (6¹), pentru rațiuni normative, expresia „prevederile alin. (1), alin. (3) și alin. (6) - (8)” se va scrie sub forma „prevederile alin. (1), (3) și (6) - (8)”.

La actualul pct. 19, la art. 28 alin. (9), pentru a respecta terminologia uzitată de actul normativ de bază, sugerăm înlocuirea expresiei „prevederile specifice pieței de capital” cu sintagma „prevederile pieței de capital”.

7. La art. III alin. (1), pentru rațiuni normative, abrevierea „O.U.G. nr. 109/2011” se va reda sub forma „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare”.

Totodată, semnalăm că alin. (1) se referă la „remunerații în plată” care depășesc limitele prevăzute în măsurile care se preconizează în proiect, dar și la „încadrarea remunerațiilor și beneficiilor în limitele din prezenta lege”, astfel cum precizează și Ministerul Justiției în punctul de vedere din adresa nr. 2/56930/28.08.2025.

Astfel, în măsura în care contractele de mandat, pe lângă partea reglementară care se referă la remunerații, beneficii și alte aspecte prevăzute de lege, pot avea și o parte convențională care să facă obiectul înțelegerii părților, potrivit dreptului comun, precizăm că eventualele clauze de protecție pentru remunerațiile și beneficiile din partea reglementară, care ar fi incluse în partea convențională a acestor contracte, pot fi de natură să genereze creanțe împotriva întreprinderilor publice, aspect care revine strict în analiza autorităților tutelare.

Semnalăm că dispozițiile propuse pentru alin. (3) nu se corelează cu cele prevăzute de Legea nr. 15/1990, potrivit căroră, în cazul regiilor autonome nu există adunări generale.

Prin urmare, partea finală a primei teze a alin. (3) ar putea fi reformulată de maniera: „să voteze revocarea din funcție a membrilor consiliilor de administrație/supraveghere, respectiv dispun revocarea din funcție a membrilor consiliilor de administrație, în cazul regiilor autonome, fără plata (...)”.

În plus, instituirea prin lege a regulii că „revocarea” se realizează „fără plata de daune-interese”, însă cu respectarea „legislației în vigoare” este contradictorie și contrară garanțiilor pozitive instituite, potrivit dreptului comun, pentru răspunderea contractuală, deoarece, în măsura în care ar fi incidente regulile unei forme de răspundere (contractuală sau delictuală), legea ar urma să interzică recuperarea unor eventuale prejudicii, ceea ce imprimă premisele viciilor de neconstituționalitate, raportat la art. 44 și 45 din Constituție.

8. La art. IV alin. (1), subliniem că nu se poate distinge conținutul juridic al expresiei „data constituirii consiliului de administrație”, în raport cu care ar urma să fie desemnată legea aplicabilă. În formularea actuală, norma este susceptibilă de a se referi la aplicarea unei legi anterioare, menținând incidența unor norme, care, eventual, la acest moment, sunt modificate.

Acest aspect este susținut și de prevederea de la alin. (2), potrivit căreia „Procedurilor în curs privind constituirea consiliilor de administrație ori, după caz, a consiliilor de supraveghere, li se aplică legislația în vigoare la data declanșării acestora”.

Se impune revederea și reformularea normelor.

9. La art. V alin. (1), pentru o exprimare adecvată în context, în locul expresiei „Funcționarii publici sau personalul din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice care fac parte din mai mult de un consiliu de administrație sau consiliu de supraveghere” se va scrie sintagma „Funcționarii publici sau personalul din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice care fac parte din mai multe consilii de administrație sau consilii de supraveghere”.

La alin. (2), menționăm prevederile art. 153¹⁶ din Legea societăților nr. 31/1990¹, fiind necesară instituirea unor obligații legale

¹ „(1) O persoană fizică poate exercita concomitent cel mult 5 mandate de administrator și sau de membru al consiliului de supraveghere în societăți pe acțiuni al căror sediu se află pe teritoriul României. Această prevedere se aplică în aceeași măsură persoanei fizice administrator sau membru al consiliului de supraveghere, cât și persoanei fizice reprezentant permanent al unei persoane juridice administrator ori membru al consiliului de supraveghere. (2) Interdicția prevăzută la alin. (1) nu se referă la cazurile când cel ales în consiliul de administrație sau în consiliul de supraveghere este proprietar a cel puțin o pătrime din totalul acțiunilor societății sau este membru în consiliul de administrație ori în consiliul de supraveghere al unei societăți pe acțiuni ce deține pătrea arătată. (3) Persoana care încalcă prevederile prezentului articol este obligată să demisioneze din funcțiile de

clare, în situația depășirii numărului maxim de mandate prevăzut de lege, precum este obligația de a demisiona din funcțiile de membru al consiliului de administrație sau de supraveghere, care depășesc numărul maxim de mandate prevăzute, întrucât, în formularea actuală, norma propusă este lipsită de claritate și predictibilitate, contrar prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

10. La art. VI alin. (2), precizăm că partea de debut a normei este formulată într-o manieră improprie, întrucât procedurile de achiziție nu sunt ale „experților independenți”, astfel cum se prevede în enunț. Se impune, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

11. La art. IX, pentru rigoarea reglementării și pentru respectarea cerințelor de accesibilitate și previzibilitate, este necesar să se indice, prin utilizarea unei norme de trimitere, care anume contravenții sunt avute în vedere.

12. La art. X, pentru respectarea rigorilor normative, este necesară reformularea textului, astfel:

„Art. X. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 14 decembrie 2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE
Florentin JORDACHE

București
Nr. 614/29.08.2025

membru al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere care depășesc numărul maxim de mandate prevăzute la alin. (1), în termen de o lună de la data apariției situației de incompatibilitate. La expirarea acestei perioade, el va pierde mandatul obținut prin depășirea numărului legal de mandate, în ordinea cronologică a numirilor, și va fi obligat la restituirea remunerației și a altor beneficii primite către societatea în care a exercitat acest mandat. Deliberările și deciziile la care el a luat parte în exercitarea mandatului respectiv rămân valabile”.